

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—You were able to take a decision about giving Rs. 5000 to the widow and parents of the person who fell down from the hostel. Here, it is an official who was discharging the duty of the Government. He was a poor man. I want to know what your difficulties are in expediting the matter.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೇಗೆ ನಿಂದಿಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ರಾಕ್ ಸ್ನೋಪ್ರೋ ಜರಾತುಂದಿಂದ ಜಮಾನು ಮುಖ್ಯಗಳೆ ಯಾಗತಕಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಪಡ್ಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಜಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಗಡೆಯಾಗಲು ಒಂದೆಡು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೇಳಿರುವಂಥ ಜಮಾನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಪಡ್ಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಜಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಗಡೆಯಾಗಲು ಒಂದೆಡು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೇಳಿರುವಂಥ ಜಮಾನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕ್ಷಣಿ ಅದರೆ ಎಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ಯಾದ ಜಮಾನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Illegal cutting ತಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆವಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಹಂಪಾಚಾರ್ಯಾಯಾಯದರು ಭಾನಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಸಿನರಿಗೆ ಸಹ ಕಾರಿ ಸಂಘದ ಮಾಲಿಕ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅವೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೌಸ್ಯಿಯಾಯದರೂ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ತಡೆವಾಗಿದೆ. ಮಾರು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅದರೆ ಸನಗಿ ಹೋಗಲು ಅಗಲಲ್ಲ. ಆ ಅಧಿಕ್ರೇತ ಮುಗಿದ ಹೇಳಿ ಹೋಗಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಲಿಂಧಿತ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಾದರೂ ಜಮಾನು ಕೊಟ್ಟಿ ಅವರ ಪ್ರಕ್ರಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ.

ಇಪ್ಪತ್ತನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—I mentioned something about giving out contracts in Malnad.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ದೊಡ್ಡ ಕಂಟಾರ್ಕ್ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಶರಾವತಿ ಹೋಜನೆಯೆಂದ ಮುಖ್ಯಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶ ಮುಖ್ಯಗಡೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುಬಹುದು. ಪಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೂಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿದೆ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ತಂಗಡಿ ಜಕ್ಕಿಯನ್ನು districtwise ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಕಡೆಯೆ ಹಣ್ಣಿ ಬಿರುತ್ತದೆ, talukwise ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಇನ್ನೂ ಹಣ್ಣಿ ಬಿರುತ್ತದೆ, hoblewise ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಇನ್ನೂ ಹಣ್ಣಿ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಂದ ನಕಾರಕಕ್ಕೆ ಸೆಚ್ಚಿದ್ದಾರಾಯ ಬರುತ್ತದೆಯನ್ನು ಅದರಿಂದ ನಕಾರಕ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅವಿವಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ,

ಮುಖ್ಯಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು clear ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಚೆಂದರುಹಾಕಿದರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಾಗುತ್ತಾ. ಇನ್ನು ಮೇರೆ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಬಾಳ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೀರುತ್ತಾರೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ನಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಬೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇಲಾಬಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗ್ನು ವಾಹನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಬಾಧಿಯಾಗಿ ವಾಹನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಇಲಾಬಾಧಿಕಾರಿಗಳು intensive ಅಗಿಕೆನ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ವಾಹನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ನಾನಾಗರೇ ವಿಶದವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವರಿಗೆ ಬೇಪ್ಪೆ ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಆಗಾಗರೇ ಬದಾರು ದಿವಿಪಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಪ್ಪೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕಡೆಗೂ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಏರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಬಾದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಪೆಟ್ಟಣ್ಣ.—ಅರೋಗ್ಯ ಇಲಾಬಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ವಾಹನಗಳು ಬಿಂದ್ದಿವೆ. They are being wasted in most of the cases. ಆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅನುಕಾಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದ ರ್ಧಿದೆ heavy smuggling ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವಧಿಭಿಲ್ಲ. It you prevent smuggling you will save a lot. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕೆಲವು ಮಾಡಿದವನು ಒಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ ಪಾರಿ ಬಿಟ್ಟು. ಅವನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕೊಡದೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಬೇಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. Let there be security and safety to the Government servants. Let them have an assurance that even if they die while on duty, their dependents will get protection from the Government.

Sri K. F. PATIL.—I welcome that suggestion.

Statement re. time taken by parties in the Budget Discussion.

Mr. SPEAKER.—Before we rise, I would like to make a statement in respect of the time taken by the party in power and others. This is a very important statement because some members are under the impression that I have given more time to certain people and less time to others. I have got a statement showing the time taken by the party in power, the P. S. P. and the Independents. The total number of participants in general discussion on the Budget is 45; out of them Congress Members are 24, P.S.P. Members are

8 and Independents 13 ; the total time taken for the General Discussion on Budget is 38 hours 5 minutes ; the Congress Members have taken 24 hours 5 minutes ; the P. S. P. Members have taken 8 hours 55 minutes ; and the Independent Members have taken 8 hours 5 minutes ; in respect of debate on the Motion of Thanks on the Governor's Address, the Congress Members have taken 4 hours 30 minutes, Opposition Members have taken 6 hours 15 minutes ; then in respect of Demands for Grants upto 5th April 1960, the total time taken for debate is 12 minutes 48 hours ; out of that, the Congress has taken 7 hours 34 minutes and the Opposition has taken 5 hours 14 minutes ; the P.S.P. has taken 2 hours 23 minutes and the Independents have taken 2 hours 51 minutes. 11 Congress Members have taken part in the discussion and 13 opposition Members have spoken. Out of the opposition, 6 are P.S.P and 7 are independents. The total time on all these items upto 5th April is 61 hours 38 minutes ; out of that 33 hours 9 minutes were taken by the Congress, 28 hours 29 minutes are taken by the Opposition. I leave the Members to come to any conclusion they like.

Now, the House rises and will meet after half an hour.

*The House adjourned for recess at
Two of the Clock and re-assembled at
Thirty Minutes past Two of the Clock.*

[MR. SPEAKER in the Chair.]

*ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಚುರಿಯಪ್ಪ (ನಕಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಾವ್ಯಮಿ, ನಕಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಹಿದಂಥ ಜಚೆಯ ಕಾಲ ದ್ವಿತೀಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಉತ್ತರ ಯುಕ್ತಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಚುತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಅಕ್ಷೇಪಣಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನಕ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಚಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಅಕ್ಷೇಪಣಿಗಳು ನಾಮೂನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಹಿಂದಿನ ಚಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಲ್ಪಟ್ಟಂಥ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಅದ್ದಿಂದ ನಾನು ತುಂಬಾ ವಿವರವಾದ ಜವಾಬಿನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ

ఆ నంబింధవల్ల తేగదు కోండంతక సాలద
మొత్త యావ లుడైరక్కాగి తేగదుకోళ్ల
రాగితో ఆ లుడైరక్కాగి ఎనియోగ వాగు
తీర్ప ఎన్నతక్క బందు అశైపణేయన్న కేలవరు
ఎత్తద్వార. బహచ ఏన్నారవాగి నజెయుత్త
జరకెక్క వ్యవహారద్దీ తేకడవారు లేక్క కాశ
కోండరే, ఆ రితి బీరే లుడైరక్కాగి హణవన్న
బిఫుఫ మాదిరతక్క దు తీరా కడచే. ఆదుదరింది
మాన్య నదన్సర్య అశైపణే మాదితక్క ప్రమాణ
దల్లిల్ల ఎన్ను ఒందు బిపయివన్న నాను హేళు
తేనే. ఆరఱూ నష అడిత వగ్గదవర జీరాల్ల
బ్యాంకినవరు నాకము లున్నాపారి జిట్లుకోండి
దుడ్డెన్న హండలు నాధ్యావిదే. ఈ బిగ్గి సాకమ్మ
శ్రమ వెహిసి జీరాల్ల బ్యాంకినవరు, ప్రేమరి
సోసైటిగళవరు బహచ శ్రద్ధ వహనుతీద్వార.
సాలద సాలభ్యక్కాగి కోదువ ముఖ్య లుడైర
అగ్కువాగి రుతంగి బేకాగువ కబ్బిల్ల, గొబిర,
బిబువచి ఇతార్ది నామానుగళ్ల ఒదిగినతక్క
కేలనవన్న అనేక సోసైటిగళవరు బహచ
నుమాఫకవాగి మాదుతీద్వార. కబ్బిలద
సామానుగళు నాకము సిగుతీర్ప ఎన్నుపుదు
నాబ్లెర్లూ బపికోళ్లబేకాద అంత. నుమారు
ఇన్నర్దు వప్పగోలగాగి ఆ పరిస్థితి బిహచ
నుధారిసుత్తదే ఎందు భావినుతీనే. కాగేరే
గొబ్బిరదచరిసితి ఎందర “అపోనీయిం సల”